

Vlaams
Parlement

vergadering **C51**
zittingsjaar 2017-2018

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening,
Energie en Dierenwelzijn

van 7 november 2017

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Lode Ceyssens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de regelgeving voor verandabouw – 195 (2017-2018)	3
VRAAG OM UITLEG van Jan Peumans aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het grensoverschrijdend overleg tussen Vlaanderen en Wallonië wat betreft de plaatsing van windmolens langs de taalgrens – 251 (2017-2018)	4
VRAAG OM UITLEG van Ingrid Pira aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de toepassing van het 'principeel akkoord' in het beleid inzake ruimtelijke ordening – 293 (2017-2018)	8
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het begrip 'goede ruimtelijke ordening' bij de vergunningverlening – 307 (2017-2018)	13
VRAAG OM UITLEG van Lydia Peeters aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de schade veroorzaakt door everzwijnen – 332 (2017-2018)	15
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de vraag naar bijkomende bedrijventerreinen – 335 (2017-2018)	21

**VRAAG OM UITLEG van Lode Ceyssens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de regelgeving voor verandabouw
– 195 (2017-2018)**

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Minister, mijn vraag om uitleg gaat over enige onrust en onduidelijkheid die er leeft bij de Nationale Federatie van Verandaconstructeurs (NFVC). Die meldt dat gemeentebesturen op het werkveld meldingen of bouwvergunningen met of zonder architect anders zouden interpreteren. Het gevolg is dat men moeilijk kan inschatten hoe dit in bepaalde gevallen verder zal verlopen. Klanten kunnen afhaken of sommige zaken kunnen niet erg gecoördineerd verlopen.

Er is nogal wat onduidelijkheid op het vlak van meldingsplicht. Tot 40 vierkante meter valt normaal onder de meldingsplicht, maar blijktbaar is dat niet voor alle gemeentebesturen even duidelijk. De aanvraag tot 40 vierkante meter kan zonder tussenkomst van de architect worden gedaan, maar dat wordt door verschillende gemeentebesturen anders geïnterpreteerd. De sector vraagt daarom duidelijkheid en vraagt zich af of een bijgebouw met plat dak, zoals ook in de voorwaarden staat, nu valt onder de geldende voorwaarden van de meldingsplicht.

Minister, kent u die problematiek? Indien ja, welke oplossingen kunt u hiervoor aanreiken? Zult u rond de tafel zitten met de federatie om tot een oplossing te komen? Valt een aanbouw met plat dak, eventueel gecombineerd met een lichtkoepel van minder dan 50 procent glasoppervlak in het dak, binnen de geldende voorwaarden van de meldingsplicht?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega Ceyssens, uw vraag om uitleg vraagt om een technisch antwoord. Daar kan ik ook niet aan doen, ik verwijs naar de regelgeving. Laten we eerst even kijken naar het Meldingsbesluit. Daar staat in wat geen vergunning nodig heeft. Je moet aan vijf voorwaarden voldoen als er een aanbouw is, om onder de meldingsplicht te vallen.

Een, er mag geen functiewijziging zijn. Twee, het aantal woongelegenheden moet ongewijzigd blijven. Drie, de totale oppervlakte van het bestaande en wat erbij komt, mag maximaal 40 vierkante meter bedragen. Vier, de gebouwen worden geplaatst in de zijtuin tot op drie meter van de perceelsgrens of in de achtertuin tot op twee meter van de perceelsgrens. Vijf, de hoogte is beperkt tot vier meter.

Als het hoofdgebouw is opgetrokken op of tegen de perceelsgrens, kan het aangebouwde bijgebouw ook tot daar komen. De scheidingsmuur zelf mag dan niet worden gewijzigd. De bouwdiepte van het nieuw op te richten aangebouwde bijgebouw overschrijdt de bouwdiepte van het aanpalende gebouw niet. Dat is een voorwaarde.

Dit zijn de algemene bepalingen, maar er is ook zoiets als de bijzondere plannen van aanleg (BPA's), de ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's), verordeningen of verkavelingen. Lokaal kan ervan worden afgeweken. Er zijn enkele gemeenten die alle meldingsplichtige handelingen op hun grondgebied vergunningsplichtig hebben gemaakt. Ze werken niet met een melding, men moet een vergunning aanvragen. Dat gemeenten daarvan afwijken, laat de codex open. Het klopt dus dat er voor sommige gemeenten een vergunning nodig is.

De vraag is of het Meldingsbesluit daarvoor moet worden aangepast. Ik denk het niet. Dat is voldoende soepel, maar er kan inderdaad worden afgeweken. Mijn

diensten kunnen de gemeenten wel nog eens wijzen op het feit dat dat zonder vergunning kan, en wel met een melding.

Het besluit is vrij duidelijk over of er al dan niet een architect nodig is. "Een veranda of overdekt terras met een maximumoppervlakte van 40 vierkante meter per gebouw of constructie, een kroonlijsthoogte die beperkt is tot 3 meter en een nokhoogte tot 4,5 meter. Als aan een bestaand gebouw wordt aangebouwd, dan mogen de bouwwerken noch de oplossing van een constructieprobleem met zich meebrengen, noch de stabiliteit van de aanpalende gebouwen wijzigen." Dan is er geen architect nodig.

Hier kan er enige discussie zijn over wat een veranda is. Mag of moet het allemaal in glas zijn, dat is natuurlijk ook een interpretatie. Ik wil zeker onderzoeken of we dat niet duidelijker moeten stellen om interpretatieproblemen weg te nemen.

De Orde van Architecten heeft destijds het besluit aangevallen bij de Raad van State. De Raad van State heeft dat niet vernietigd. Het is dan ook belangrijk om dit hier mee te geven.

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Minister, ik heb hier geen verdere vragen over. Dit lijkt conform de normale meldingsplicht, waarin je inderdaad een afwijking hebt voor de RUP's. Zeker inzake de noodzaak van een architect, is het goed dat het nog eens duidelijk wordt herhaald dat het tot 40 vierkante meter geldt. Ik heb aan dit antwoord verder niets toe te voegen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Jan Peumans aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het grensoverschrijdend overleg tussen Vlaanderen en Wallonië wat betreft de plaatsing van windmolens langs de taalgrens
– 251 (2017-2018)**

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

Jan Peumans (N-VA): Minister, collega's, mijnheer Ceyssens sprak namens de Nationale Federatie van Verandaconstructeurs; ik spreek namens de nationale federatie van grensbewoners, of mensen die aan de taalgrens wonen. In de federale staat is dat een federale instelling die waakt over de belangen van de grensbewoners. Alle gekheid op een stokje, dit was een grapje.

Minister, op 13 oktober 2015 en op 10 mei 2016 heb ik u daarover ondervraagd. En vandaag doe ik het nog eens. Deze vraag is niet alleen geïnspireerd door mijn eigen gemeente, want ik wil de lokale problemen hier niet bij betrekken, maar ook door wat gebeurt aan de taalgrens. De taalgrens is hier ook een beetje een staatsgrens, in die zin dat de wetgeving aan Waalse kant anders is dan de wetgeving aan Vlaamse kant. Er is een Benelux-richtlijn die heel duidelijk zegt dat als je dingen doet aan de ene kant van de grens, je moet kijken wat het effect is aan de andere kant van de grens. In dit geval is dat dan de taalgrens. Ik heb het geluk aan een taalgrens te wonen. Ik stel vast dat het overleg dat tot stand zou moeten komen tussen Vlaanderen en Wallonië, zeer moeilijk van de grond komt.

Ik heb u daar ook al schriftelijk over ondervraagd, minister. U hebt daar altijd heel keurig op geantwoord. In de zaak van Oreye, gelegen aan de prachtige gemeente Heers, bent u in beroep gegaan. Die zaak ligt nog altijd bij de Raad van

State. Daar is na anderhalf jaar nog altijd geen uitspraak over. Er is ook de gemeente Riemst, maar er zijn ook nog een aantal andere plaatsen in Vlaanderen, waar Wallonië, dat met de verzuchtingen zit om de doelstellingen te halen, probeert om in de grensstreek windturbines neer te zetten, die alsmaar groter worden, met alle gevolgen van dien.

In het verleden zijn daar contacten over geweest. We zijn eigenlijk al sinds 2013 bezig om te kijken op welke manier Vlaanderen met Wallonië kan overleggen in de grensstreek, om tot een soort gezamenlijke aanpak kan komen. U hebt daar brieven en mails over gestuurd en telefoontjes over gepleegd. Intussen is er een wijziging geweest qua bevoegde minister. Eerst was het minister Di Antonio die bevoegd was. Ik had een afspraak met hem gemaakt, maar er is dan een probleem ontstaan in de Waalse Regering. Er is een wissel geweest tussen de PS en de MR. Ik had nu ook een afspraak met de nieuwe minister van Energie, Jean-Luc Crucke, die ik persoonlijk zeer goed ken, wat toch altijd positief werkt. Maar hij heeft die afspraak verzet, en ik moet dus proberen om tot een nieuwe afspraak te komen.

Minister, hoe kunnen wij met Wallonië tot een soort dialoog komen, om te kijken in hoeverre er overeenkomsten kunnen worden gemaakt tussen beide partijen? Hebt u ondertussen, zoals u mij eerder beloofd hebt, uw Waalse ambtsgenoot gesproken omtrent deze problematiek? Wat was het resultaat van die bespreking?

Werden de opmerkingen van de Vlaamse Regering op het Waalse referentiekader voor de vestiging van windmolens langs de taalgrens, daterend uit 2013, reeds besproken? Werd het referentiekader in die zin reeds aangepast? Eind 2013 is er namelijk een heel uitgebreide actualisatie geweest van het referentiekader voor de vestiging van windmolens in Wallonië en heeft de Vlaamse Regering daar een advies over gegeven.

Werd u of de administratie al om advies gevraagd wat betreft de recente plaatsing van onder andere 71 nieuwe windmolens langs de taalgrens? Ze vallen bij wijze van spreken als duiven uit de lucht, al die windturbines.

Bent u van mening dat de huidige wetgeving voor de plaatsing van windmolens in Vlaanderen voldoende strikt en duidelijk opgemaakt is om tal van beroepsprocedures, vertragingen en weigeringen te vermijden? Bent u van plan om eventueel aanpassingen in die zin door te voeren?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Peumans, we hebben daar inderdaad al een aantal keren over van gedachten gewisseld in dit parlement, maar ook via schriftelijke vragen en antwoorden. Ik heb officieel gevraagd om daar een overleg over te hebben met de Waalse collega, bevoegd voor vergunningen. Er is namelijk een onderscheid: minister Crucke is bevoegd voor Energie in Wallonië, maar het is nog altijd minister Di Antonio die verantwoordelijk is voor de vergunningen.

Ik heb dat uiteindelijk ook officieel laten bevestigen in een brief, omdat het heel stug verliep om over dat specifieke onderwerp een gesprek te hebben. Ik heb het antwoord gekregen dat men daarover wou praten op het niveau van de ministers-presidenten. Dat staat zo op papier. Ik heb daar sindsdien niet echt feedback meer over gekregen. Ik weet ook niet of dat gesprek dan uiteindelijk heeft plaatsgevonden.

We hebben als Vlaamse Regering wel een uitgebreid advies opgemaakt. Dat was naar aanleiding van de actualisatie van het referentiekader voor de vestiging van windturbines in Wallonië, op 8 november 2013. We hebben daar vanuit de Vlaamse Regering een grondig advies op geformuleerd.

Voor de plaatsing van nieuwe windmolens langs de taalgrens worden geregeld adviesvragen gesteld vanuit de Waalse administratie. De huidige regelgeving bevat

een aantal voorwaarden om al of niet beroep te kunnen aantekenen. Zowel voor administratieve beroepsprocedures als voor beroepen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen gelden strikte termijnen. Beroepen die buiten die vervalttermijnen worden ingesteld, zijn onontvankelijk. Daarnaast zijn er een aantal vormvereisten die moeten worden nageleefd, zoals een beveiligde zending, de vereiste om een kopie van het beroepschrift te bezorgen aan de vergunningsaanvrager, de deputatie en het college.

Het beroepsrecht is in het Omgevingsvergunningendecreet ook voorbehouden aan specifiek omschreven categorieën van belanghebbenden. Wat betreft het departement Omgeving en andere adviesinstanties, is het beroepsrecht ook voorbehouden aan de leidend ambtenaar, zodat hij de beslissing neemt om al of niet beroep aan te tekenen en de integrale afweging gebeurt van alle belangen die in het spel zijn. Ook het decreet betreffende de Vlaamse Bestuursrechtscolleges bevat een aantal bepalingen om ervoor te zorgen dat alleen belanghebbenden een beroep kunnen aantekenen. Een pijnpunt in de huidige procedure is wel dat het kan voorkomen dat een omwonende zich tijdens het openbaar onderzoek niet laat horen en dan nadien toch beroep aantekent.

We vinden die situatie ongewenst. Dit zou worden verholpen door middel van een amendement dat deel uitmaakt van de zogenaamde codextrein. Dit wordt hier straks nog besproken.

Mijnheer Peumans, ik wil benadrukken dat u er in uw vraagstelling van uitgaat dat beroepsprocedures best worden vermeden. Dat klopt natuurlijk. Vaak zien we echter dat beroepsprocedures kunnen worden vermeden door in te zetten op het draagvlak. Het draagvlak ontbreekt vaak. U hebt hier terecht op aangestuurd. Een draagvlak kan echter niet altijd in regelgeving worden gegoten. We kunnen wel andere initiatieven nemen. Zo heeft de minister van Energie de Windgids gelanceerd. Door de invoering van de omgevingsvergunning zijn in verband met de administratieve procedure in elk geval strikte termijnen opgelegd. Hierdoor worden de vertragingen niet gigantisch.

Wat het vermijden van weigeringen betreft, zijn de voorbije jaren heel wat inspanningen geleverd. De clichering is ingevoerd. We hebben gemerkt dat er in de periode 2009-2011 veel vergunningen zijn geweigerd. Dit heeft er vooral mee te maken dat de grenzen van het beoordelingskader toen zeer sterk zijn afgetast. Momenteel zetten we veel sterker in op vooroverleg en op begeleiding, onder meer door middel van de Cel Vlaamse Investeringsprojecten (VIP). Hierdoor is het aantal weigeringen gedaald.

Een aantal aanpassingen kunnen en moeten nog gebeuren. Ik denk dan, bijvoorbeeld, aan de bestemmingsneutraliteit. Dit staat vermeld in het witboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV). Veel van de problemen waarmee we nu te maken krijgen, hebben betrekking op de invoering van de clichering. Deze goedbedoelde regel moest zorgen voor meer mogelijkheden om windturbines te plaatsen. Het moest sneller kunnen gaan. We merken echter dat de clichering omgekeerd heeft gewerkt. Het draagvlak is gekelderd.

De aanpassing die ik voorstel en die in het witboek BRV is opgenomen, houdt in dat we bij de uitwerking van de fast lane zo veel mogelijk beperkingen opleggen. We moeten de lokale situatie bekijken en dit in alle geschikte zones faciliteren. Dat is de weg die de Vlaamse Regering wil inslaan.

Natuurlijk zijn er aan de taalgrens een aantal praktijken waarvoor we waakzaam moeten zijn. We moeten ervoor zorgen dat in dit verband goede afspraken kunnen worden gemaakt.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

Jan Peumans (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Op mijn vraag om uitleg van 15 november 2016 hebt u geantwoord dat de Waalse minister met onze minister-president wilde overleggen over het referentiekader. Zo heb ik het toen begrepen. Het lijkt me echter logisch dat er contact is tussen de beide ministers. Indien u dat wenst, kan ik wel gastheer spelen. U kunt dan met minister Di Antonio naar Riemst komen. Ik zal jullie eerst in het Wijnkasteel ontvangen. Voor 's middags zullen we nog wel zien. Het contact zou echter rechtstreeks van minister tot minister moeten lopen. Het gaat immers om de omgevingsvergunning.

Bestaat er een inventaris van alle huidige grensproblemen. U hoeft daar nu niet op te antwoorden. In de nota van 8 november 2013 is een inventaris opgesteld van een aantal plaatsen langs de taalgrens. Ik kan me echter voorstellen dat er nog plaatsen langs de taalgrens zijn waar een eventuele inplanting wordt overwogen. Ik zou toch eens willen weten in welke mate uw administratie hiervan op de hoogte is.

Indien ik het goed heb begrepen, hebt u verwezen naar een aantal aanpassingen die zullen worden doorgevoerd om de inplantingen van windturbines in de toekomst beter te kunnen beoordelen. Het principe is dat we voor windturbines zijn. Dat is heel duidelijk het standpunt van de Vlaamse Regering. Er is echter steeds discussie over de vraag waar ze moeten worden ingeplant. Wat dit betreft, wil ik even naar de lokale situatie verwijzen.

Blijkbaar is Riemst hoog gelegen. Hoe hoger iets gelegen is, hoe meer wind er wordt gevangen. Dat is in de politiek ook zo. Dit geldt voor het grondgebied van Riemst. Daar lopen heel wat procedures in verband met 71 windturbines. Ik zou graag weten of er aan Waalse zijde eventueel ook procedures lopen. We kunnen ons dan de vraag stellen of dit allemaal moet worden geconcentreerd. Minister Tommelein heeft meegedeeld dat hij nog ongeveer 200 windturbines wil plaatsen. Ik ben het exacte cijfer even kwijt. Ik herinner me dat hij dit tijdens een plenaire vergadering heeft verklaard.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: De planning houdt in dat er in totaal nog 220 windmolens bij moeten komen. Dat is gigantisch. We zullen alle krachten moeten bundelen om het draagvlak te vergroten en om goede plaatsen te zoeken. We zullen alles doen om hieraan mee te werken.

Ik zal navragen of die inventarisatie van al de conflicten aan de grens bestaat. Ik ben uiteraard vragende partij om met de Waalse minister te overleggen. Ik stel enkel vast dat minister Di Antonio op dit vlak een weigerachtige houding aanneemt. Indien ik het probeer te detecteren, heeft dit vooral met dit onderwerp te maken. Wat andere onderwerpen betreft, kunnen we heel goed overleggen. Er zit daar een blokkering. Dit heeft er vooral mee te maken dat hij ervan uitgaat dat hij de vergunningen moet verlenen en neutraal moet blijven.

Misschien is het een goed idee er een gesprek tussen vier personen van te maken. Het gaat dan om de Vlaamse minister van Energie, de Waalse minister van Energie, de Waalse minister die de vergunningen moet verlenen en de Vlaamse minister die bevoegd is voor de vergunningen. Misschien zou dat aan Waalse zijde voldoende comfort creëren om met betrekking tot dit thema rond de tafel te zitten.

Mijnheer Peumans, we zullen een mooi plekje in Riemst zoeken om dat even te organiseren.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

Jan Peumans (N-VA): Minister, indien u minister Di Antonio wilt zien, kunt u in juli 2018 naar Dour. Hij is de organisator van dat drukbezocht zomerfestival. Hij is daar de stichter van. *(Opmerkingen van Bruno Tobback)*

Mijnheer Tobback, het duurt nu al drie jaar. Ik heb geduld.

Minister, ik heb ervaring als voorzitter van het Vlaams Parlement. Wie met de Franstaligen moet overleggen, moet altijd wat geduld hebben. U weet dat. Om tot besluitvorming te komen, hebben zij een andere cultuur.

Ik kom nog even terug op het probleem in de grensstreek. Dat heeft niet enkel te maken met de gemeente waar ik zelf woon. Dit leidt op een aantal punten in Vlaanderen, maar ook aan de andere zijde, tot onnodige discussies.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ingrid Pira aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de toepassing van het 'principeel akkoord' in het beleid inzake ruimtelijke ordening – 293 (2017-2018)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Ingrid Pira (Groen): Voorzitter, het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) heeft de ambitie de inname van de open ruimte eerst te vertragen tot 3 hectare per dag in 2025 en vervolgens op nul te brengen in 2040. Een van de grote uitdagingen voor het BRV is het zoeken naar manieren en instrumenten om de snelheid waarmee de open ruimte wordt aangesneden te verminderen en vervolgens helemaal te stoppen.

Een instrument dat een kwalijke rol speelt in de snelle inname van de open ruimte is het principeel akkoord (PRIAK). Dit instrument wordt veelvuldig gebruikt om woonuitbreidingsgebieden op een snelle en eenvoudige wijze op de markt te brengen. Het PRIAK is in 2009 ontstaan. Het had tot doel betaalbare kavels op de markt te brengen.

In 2016 heeft mevrouw Clits aan de Universiteit Antwerpen een afstudeerscriptie afgeleverd met als titel "Een evaluatieonderzoek van de aanvragen tot principeel akkoord". De scriptie, die het instrument onder de loep neemt, schetst geen al te fraai plaatje.

Ten eerste zet een PRIAK de ruimtelijke planning buitenspel. Volgens de procedure kunnen zowel privépersonen als publieke entiteiten bij de bestendige deputatie een PRIAK aanvragen. De gemeente krijgt negentig dagen om een advies af te leveren. Indien het advies negatief is, is het bindend. Indien de bestendige deputatie positief oordeelt, mag een vergunning worden aangevraagd. Hierdoor is het in veel gevallen mogelijk de stap van de woonbehoeften over te slaan. Vaak ontbreekt ook een grondige en degelijke ruimtelijke afweging of een bepaalde ontwikkeling wel gewenst is.

Ten tweede leidt een PRIAK in veel gevallen tot ongunstige ruimtelijke ontwikkelingen. De woonuitbreidingsgebieden die door middel van een PRIAK worden aangesneden, zijn voornamelijk, namelijk 68 procent, in het buitengebied gelegen. Van alle aanvragen heeft 46 procent een ruimtelijk ongewenste ontwikkeling beoogd die overstromingsgevoelig of niet-kernversterkend is. De helft hiervan, 23 procent van alle aanvragen, heeft een gunstige beoordeling gekregen.

Ten derde leidt een PRIAK tot zonevreemde woningen. In principe moet een gemeentebestuur binnen een termijn van een jaar na de toekenning van een PRIAK een ruimtelijk uitvoeringsplan voor het betrokken gebied opstellen. Dit is in slechts 12 procent van de gevallen gebeurd. Het resultaat is rechtsonzekerheid

voor de bewoners. Volgens de Raad voor Vergunningsbetwistingen moeten dergelijke woningen immers als zonevreed worden beschouwd.

Ten vierde verrijken de PRIAK's een beperkt aantal ontwikkelaars. Uit de cijfers blijkt dat vooral een beperkt aantal ontwikkelaars heel actief op dit instrument inzet. Het gaat om 69 procent, in vergelijking met 25 procent particulieren en 6 procent lokale overheden.

Een ontwikkelaar heeft 67,5 hectare kunnen aansnijden. Hiervan is 53,63 hectare in het buitengebied gelegen. Hierdoor heeft hij 1151 woongelegenheden op de markt kunnen brengen. Een andere ontwikkelaar heeft op deze wijze 577 woningen op de markt gebracht. Samen vertegenwoordigen zij 20 procent van het totaal aantal aanvragen en 32 procent van de wooneenheden die door middel van een PRIAK zijn vrijgegeven.

Ten vijfde ligt de verkoopprijs van kavels en woningen hoger dan in de rest van de gemeenten. Bovendien omzeilt deze wijze van ontwikkelen de generieke meerwaardebelasting in de ruimtelijke ordening, de zogeheten planbaten.

Ten zesde zijn de PRIAK's bijzonder succesvol. Tussen 2009 en 2015 is langs deze weg 253,45 hectare aan onbebouwde oppervlakte voor bebouwing vrijgegeven. In totaal zijn 5424 woongelegenheden op deze wijze toegekend. Dat is 5 procent van alle bouwvergunningen tijdens deze periode.

Kortom, uit dit onderzoek blijkt dat het PRIAK als instrument zijn originele doelstelling, namelijk betaalbare kavels en woningen op de markt brengen, niet realiseert. Bovendien ondergraaft het instrument de doelstelling van het BRV om de ruimtelijke kwaliteit te verhogen en de bijkomende inname van de open ruimte te vermijden.

Minister, bent u het eens met de conclusies van de scriptie? Zo neen, wat zijn uw bevindingen? Heeft de Vlaamse overheid het instrument van het PRIAK zelf geëvalueerd? Zo ja, wat zijn de bevindingen? Op welke wijze valt het PRIAK als instrument in het huidige ruimtelijk beleid te verantwoorden? Overweegt u een schrapping van dit instrument?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Pira, ik heb al paar keer vermeld, en ik wil hier nog eens herhalen, dat het instrument van het PRIAK in mijn ogen aan herziening toe is. Ik ben van oordeel dat dit instrument niet optimaal functioneert. Een aantal van uw opmerkingen kan ik dan ook delen.

De Vlaamse overheid heeft geen doorgedreven onderzoek gevoerd naar de toepassing of de opvolging van dit instrument. We houden uiteraard gegevens bij. De ambtenaren volgen tevens de lokale ruimtelijke initiatieven op.

Het is ons bekend dat een PRIAK vaak niet door de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan wordt gevolgd. Dit zou nochtans moeten. De conformiteit met het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan is vaak ook niet aan de orde. In een aantal gevallen, als er onregelmatigheden zijn, ondernemen onze diensten hier actie tegen.

Wat de woonreservegebieden betreft, hebben we de lokale besturen bevestigd. Ik citeer de brief: "De opname van een woonreservegebied in de positieve lijst zal tot gevolg hebben dat de aansnijding vlotter kan verlopen. Een opname in de negatieve lijst zal tot gevolg hebben dat het gebied een nieuwe bestemming krijgt als gemengd openruimtegebied. Een gebied dat in geen van beide lijsten is opgenomen, zal onderhevig worden aan een geactualiseerd beoordelingskader."

Dit betekent dat de gebieden die op de negatieve lijst staan, niet meer in aanmerking komen voor een ontwikkeling voor woningbouw. Dit kan ook niet meer

door middel van een PRIAK. Dat is de consequentie. De gebieden die op geen van de lijsten staan, vallen onder een apart regime.

Mevrouw Pira, de uitwerking van de conceptnota tot een decretale basis is nog niet gebeurd. Dit staat evenmin in de zogenaamde codextrein die hier straks geagendeerd staat. Het is mijn ambitie een voorstel te formuleren. Er zijn al voorstellen geweest, maar ze hebben nog niet tot een politiek akkoord geleid. Ik hoop dat we dit in de loop van de komende weken en maanden tot een goed einde kunnen brengen. Ik ben er immers van overtuigd dat we met betrekking tot de woonreservegebieden tot een kordaat afwegingskader moeten kunnen komen. Wat dit punt betreft, deel ik uw overtuiging dat we de PRIAK's moeten herzien.

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Ingrid Pira (Groen): Minister, ik dank u voor het delen van mijn opmerkingen. Ik leid uit uw antwoord af dat u het, algemeen beschouwd, eens bent met de conclusies van de scriptie waar ik naar heb verwezen. Ik heb een aantal lijnen in die scriptie in deze commissie vertaald. Het is een urgente zaak zo veel mogelijk open gebied nu te vrijwaren. U hebt verwezen naar de conceptnota over de woonreservegebieden. U zult de kwestie van de PRIAK's in het decretaal kader opnemen. Waarom hebt u dit punt niet opgenomen in de zogenaamde codextrein die we hier straks zullen bespreken? U bent het immers eens met de conclusies in de scriptie.

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp.a): Minister, de zogenaamde codextrein komt straks voor een tweede lezing opnieuw aan bod. Op zich is uw antwoord logisch. De toepassing van dit instrument is uit de hand gelopen. Indien het u menens is met uw voornemen met betrekking tot de PRIAK's in te grijpen, vind ik het verbazend dat u dit instrument hebt behouden op het ogenblik dat ingrijpende wijzigingen aan de regelgeving zijn doorgevoerd.

De PRIAK's zijn een van de vele voorbeelden van manieren waarop het bestuur het zichzelf gemakkelijk heeft gemaakt om de eigen principes te omzeilen. Daar zijn we goed in. Uit de studie blijkt dat dit het enige is waarvoor het instrument tot nu toe heeft gediend. De vraag is dan ook waarom de PRIAK's niet veel sneller kunnen worden afgeschaft of bijgestuurd. De gelegenheid was er. Ik wil er, samen met mevrouw Pira, op aandringen dit met de absoluut hoogst mogelijke snelheid te doen. Hoe dan ook worden dag na dag onherroepelijke beslissingen genomen. In een aantal gevallen worden die beslissingen sneller dan anders genomen omdat de betrokkenen ongerust zijn. Uit de studie blijkt dat al die toepassingen haaks staan op de ambities inzake het BRV en de verstandige omgang met de ruimte in Vlaanderen die de Vlaamse Regering in deze commissie blijft verkondigen.

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): Minister, u hebt verklaard dat u met betrekking tot de woonreservegebieden een bevraging van de lokale besturen hebt georganiseerd. Tijdens de commissievergadering van 3 oktober 2017 hebt u verwezen naar het mager resultaat van die bevraging. De lokale besturen willen 18 procent van die gebieden schrappen, willen 50 procent van de gebieden, al dan niet met een PRIAK, voor woningbouw of een andere functie realiseren en hebben over 32 procent van de gebieden geen standpunt ingenomen.

Ik heb u hierover een schriftelijke vraag gesteld. In uw antwoord stelt u net hetzelfde. Ik heb echter gevraagd om hoeveel hectare het eigenlijk gaat. Nu is er 13.000 hectare aan woonreservegebied. Ik zou graag weten hoeveel hectare de schrapping van 18 procent betekent.

Hoe zult u voortwerken aan de ambitie de open ruimte maximaal te vrijwaren en te garanderen? Het is mogelijk dat de lokale besturen niet spontaan zullen meewerken om de woonreservegebieden vrijwillig te schrappen. Wat is in dat geval dan het instrument dat u voor ogen hebt om al dan niet de doelstelling te halen de open ruimte maximaal te vrijwaren?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, ik sluit me aan bij de heer Nevens. Ik kan me vinden in de analyse van de andere sprekers en in uw antwoord. De PRIAK's zijn natuurlijk slechts een middel om de woonuitbreidingsgebieden aan te snijden. Ze vormen echter niet het beste middel. We hebben daar al lang onze bedenkingen bij.

Als je in het tijdsgewricht waarin we leven, nog woonuitbreidingsgebieden wilt aansnijden, dan moet dat echt wel maatwerk zijn. Dat laten die PRIAK's ook niet echt toe. Je bouwt er eigenlijk zonevreemde woningen, en dat kan toch niet de bedoeling zijn – tenzij er een RUP volgt, maar dat gebeurt vaak niet. Via de PRIAK's kunnen we alleen woningen bouwen. Als je daar een leefbaar weefsel tot stand zou willen brengen met voorzieningen, een school, een winkel, een buurthuis, dan kan dat niet. Wat ons betreft, is dat geen goed instrument, dat – laat ons eerlijk zijn – toch ook wordt misbruikt om vaak kort door de bocht de woonuitbreidingsgebieden aan te snijden.

Minister, u spreekt weer over de positieve en de negatieve lijst. We kijken daar inderdaad naar uit. Wat ons betreft, mag PRIAK worden geschrapt. We zouden zo snel mogelijk moeten komen met zo'n positieve en negatieve lijst, waar we verder mee kunnen. Ofwel moeten we overgaan tot een soort bevrozing van de woonuitbreidingsgebieden zoals ze nu bestaan, gevolgd door een positieve lijst, waar er dan bijvoorbeeld een automatische omzetting komt van de woonuitbreidingsgebieden waar we wel mee aan de slag willen en die automatisch worden omgezet in woongebieden. Dat zou misschien ook een oplossing kunnen zijn. Wat we nu doen, is de grijze zone laten liggen en een aantal instrumenten laten bestaan om dingen te doen die we in het kader van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen niet meer willen zien gebeuren, en die toch nog via die PRIAK's gebeuren.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Ik was niet van plan om tussen te komen omdat dit nu toch al vaak aan bod is gekomen in de commissie. Maar als ik de heer Vandaele hoor praten over een bevrozing van woonuitbreidingsgebieden, dan wil ik toch wel even spreken.

Mijnheer Vandaele, wat dat betreft wil ik toch verwijzen naar wat in de beleidsnota en in de beleidsbrieven stond. Er is altijd sprake van geweest om het versneld aansnijden van woonuitbreidingsgebieden mogelijk te maken voor die woonuitbreidingsgebieden die wel goed gelegen zijn, die goed zijn voor sociale woningbouw, dat dat altijd mogelijk moet zijn. Er zijn natuurlijk ook slecht gelegen woonuitbreidingsgebieden. Daarover is er een bevraging geweest, en ik neem aan dat daar dan ook binnenkort een standpunt over zal komen. Om nu al een pleidooi te houden voor een totale bevrozing van alle woonuitbreidingsgebieden, daar kan ik me alleszins niet in vinden.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, voor alle duidelijkheid, er is een concept-nota goedgekeurd door de Vlaamse Regering, waarin sprake is van een positieve en negatieve lijst. De Vlaamse Regering heeft daarover een duidelijke uitspraak gedaan. Naar aanleiding daarvan, en ook van de codex, hebben er verschillende voorstellen tot aanpassing van de codex op tafel gelegen, maar er is nog geen

politieke consensus over. Dat is de reden, collega's Pira en Tobback, waarom dit nu niet in de codex zit.

Mijnheer Nevens, ik ben het niet eens met u als u het hebt over een mager resultaat. We hebben de bevraging gedaan om na te gaan wat de gemeenten zelf vinden. Ik vind dat een mooi resultaat. Het is zelfs beter dan ik had verwacht, dat we daar op die manier antwoord op zouden krijgen. Dat is ook niet het einde. Het is voor ons belangrijk als leidraad, maar we hebben de conceptnota waarop we ons verder willen richten.

U vraagt naar het exacte aantal hectaren. We hebben al een extrapolatie gedaan, maar dat zijn geen exacte aantallen. In de bevraging heeft men niet gevraagd naar de oppervlakte. Men heeft gevraagd naar de gebieden, de gemeenten hebben de oppervlakte in hectaren niet moeten specificeren. Dat wil dus zeggen dat als we dat allemaal exact in hectaren willen omzetten, onze diensten gebied per gebied moeten screenen om dat in hectaren om te zetten. Dat is de stand van zaken.

We hebben dus wel een extrapolatie gedaan. Ik heb het exacte getal niet bij me, maar ik heb dat al uitgesproken in het parlement. *(Opmerkingen van Bart Nevens)*

Ik heb het aantal hectaren niet bij me, maar we hebben een extrapolatie gedaan van die hectaren. Dat is niet exact, dus pak me daar niet op. Het kunnen grotere of kleinere gebieden zijn. Het is dus eigenlijk een raming die onze dienst hebben gedaan.

Ik vind dit al een behoorlijk resultaat: het aantal antwoorden dat we op die bevraging hebben gekregen. Ook hebben heel wat gemeenten gezegd dat ze een aantal gebieden niet meer verder willen ontwikkelen. Collega Nevens, ik was daar eerlijk gezegd positief door verrast. Dat is natuurlijk altijd de discussie: is het glas halfvol of is het halfleeg? U bekijkt het bijzonder negatief, ik bekijk het positief dat de gemeenten toch bereid zijn om een aantal van die gebieden te schrappen.

Het zal dan aan ons zijn om eerst een goede decretale basis af te spreken en dan pas met die lijsten te komen. Ook dat is natuurlijk een discussie over de kip en het ei. We kunnen eerst de lijsten opmaken zonder een duidelijk decretaal kader te hebben. Ik denk dat we eerst een duidelijk decretaal kader moeten hebben waarover een politieke consensus bestaat en dan moeten we een lijst opmaken op basis waarvan we verder kunnen werken.

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Ingrid Pira (Groen): Collega Vandaele, mijn hart sprong op toen u het had over de bevrizing van de woonuitbreidingsgebieden. U wist wellicht dat u mij daar heel gelukkig mee maakt. *(Opmerkingen van Wilfried Vandaele)*

Het verzet uit de rechterhoek was ook te verwachten: het verzet waar u onlangs in de plenaire vergadering over sprak, mijnheer Vandaele. In de commissie wordt telkens weer dezelfde setting opgevoerd, maar dat wisten we al. Toch jammer dat u ons voorstel van resolutie, dat ging over de tijdelijke bevrizing van woonuitbreidingsgebieden, niet hebt gesteund toen dat hier werd besproken. Maar ik hou het op het feit dat u me vandaag gelukkig hebt gemaakt.

Minister, u bent het er dus mee eens dat het instrument PRIAK geen goede uitwerking heeft, niet kernversterkend is, leidt tot zonevreemde woningen en bovendien duur is. U onderschrijft deze vaststellingen. Dan ben ik toch ontgoocheld dat u niet van de urgentie van het vol bouwen van open ruimte in Vlaanderen gebruikmaakt om de afschaffing van het instrument – dat perfect kan worden afgeschaft, los van de opmaak van de positieve en negatieve lijsten –, op te nemen in de eerste stappen die u zet om tot een betonstop te komen. Het voedt mijn overtuiging dat we het allemaal eens kunnen zijn over principes – ik denk aan de

steun die u van ons hebt gekregen voor het BRV aan de klimaatresolutie die vorig jaar kamerbreed is gesteund –, maar als het op uitwerking en daden aankomt, zijn er heel veel verschillen, en vooral traagheid.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het begrip 'goede ruimtelijke ordening' bij de vergunningverlening – 307 (2017-2018)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Bij het vergunningenbeleid moet de vergunningverlenende overheid volgens artikel 4.3.1, §1, van de codex rekening houden met de verenigbaarheid met de stedenbouwkundige voorschriften enerzijds en de principes van een goede ruimtelijke ordening anderzijds. Dat begrip 'goede ruimtelijke ordening' spreekt dermate tot de verbeelding dat een ondertussen gerenommeerd advocaat, zijnde Bram De Smet, in 2010 promoveerde met een proefschrift over het criterium van de goede ruimtelijke ordening.

Over dat begrip is er weinig terug te vinden in regelgeving of omzendbrieven. Er zijn twee stukken waarnaar we kunnen teruggrijpen wanneer het gaat over goede ruimtelijke ordening. Het eerste stuk vinden we onder paragraaf 2 van artikel 4.3.1 van de Codex Ruimtelijke Ordening. We lezen daar dat de aanvraag moet worden beoordeeld aan de hand van aandachtspunten en criteria die betrekking hebben op functionele inpasbaarheid, mobiliteitsimpact, schaal, ruimtegebruik, bouwdichtheid, visueel vormelijke elementen, cultuurhistorische aspecten, bodemreliëf, hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid.

In dat artikel wordt er meteen een link gelegd naar het tweede stuk waarop we ons kunnen baseren wanneer het gaat over goede ruimtelijke ordening. Dat is het doelstellingenartikel 1.1.4 van de Codex Ruimtelijke Ordening. Daarin staat dat men zowel bij planningen als vergunningen rekening moet houden met de ruimtelijke draagkracht, gevolgen voor het leefmilieu en culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen. Die twee stukken kunnen in de codex een onderbouw geven aan het begrip goede ruimtelijke ordening.

De Raad van State heeft lang geweigerd om het artikel van goede ruimtelijke ordening toe te passen op de vergunningverlening. Sinds 2009 heeft de Raad van State – en later de Raad voor Vergunningsbetwistingen – meermaals verwezen naar dit artikel voor de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening. Dit is dus een mentaliteitsshift. Eerst zei men: we trekken ons er niets van aan, maar vanaf 2009 gebeurde dat wel steeds meer in de rechtspraak.

De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) en de rechtspraak hebben intussen duidelijk gemaakt dat de beoordeling van een bouwaanvraag niet enkel afhangt van de bebouwde omgeving en niet alleen mag worden beoordeeld op basis van ruimtelijke of bouwkundige aspecten. Het gaat dus over meer, het gaat over goede ruimtelijke ordening in de brede zin. In mijn vraag om uitleg wil ik het over twee specifieke aspecten hebben, namelijk veiligheid en sociale gevolgen.

Minister, op welke manier kunnen vergunningverlenende overheden bij concrete vergunningsaanvragen ervoor zorgen dat alle relevante aspecten uit de vernoemde artikels worden onderzocht, met de focus op veiligheid en sociale gevolgen? Zijn ze daarvoor voldoende geëquipeerd? Wat moeten we begrijpen onder het aspect veiligheid zoals vermeld in de codex? Gaat het om de veiligheid van bewoners,

bezoekers, van de constructie, dus veeleer veiligheid die te maken heeft met constructie? Gaat het over verkeersveiligheid, over maatschappelijke veiligheid of over alle mogelijke vormen van veiligheid? Artikel 1.1.4 spreekt over sociale gevolgen waarmee men rekening dient te houden bij de beoordeling. Op welke manier moeten we die sociale gevolgen interpreteren?

Samengevat, hoe kunnen de vergunningverlenende overheden zich ervan vergewissen en onderzoeken? Zijn ze voldoende geëquipeerd? Hoe moeten we de veiligheid interpreteren? Heeft dat sociale gevolgen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Ronse, er zijn inderdaad al hele scripties geschreven over het begrip goede ruimtelijke ordening. Voor de concrete aanvraag moeten alle relevante aspecten goed worden onderzocht. Dit moet worden beoordeeld door de vergunningverlenende overheid. Dat moet heel zorgvuldig gebeuren en moet worden gemotiveerd.

De toetsing aan deze aspecten kan op verschillende manieren gebeuren: een grondig onderzoek van het gevraagde project, van het terrein en van de omgeving op basis van alle relevante informatie en de adviezen. Die adviezen worden trouwens ook gevraagd, mede gelet op de specificiteit van elke omgeving van een aanvraag. Ten slotte is ook een vooroverleg een belangrijke toetssteen om alle aspecten later goed te kunnen beoordelen. Met andere woorden, het is maatwerk om de goede ruimtelijke ordening te toetsen.

Natuurlijk zijn er vooral aandachtspunten van ruimtelijke en stedenbouwkundige aard zoals de inpasbaarheid in de omgeving, de schaal en omvang van een project, maar er zijn ook andere criteria. U haalt er bijvoorbeeld de veiligheid uit, wat slaat op bijvoorbeeld brandveiligheid of verkeersveiligheid bij eventuele in- en uitritten van ondergrondse parkings. Daar staat natuurlijk wel bij: voor zover nodig of relevant. Het zijn aandachtspunten zoals ook in de memorie staat. De vergunningverlenende overheid zal dus zelf moeten inschatten of dat relevant is.

Bij de beoordeling van de overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening moeten de doelstellingen van artikel 1.1.4. van de codex in acht worden genomen. Dit verplicht de vergunningverlenende overheid om een gemotiveerde belangenafweging te maken tussen alle elementen: de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen voor het leefmilieu en de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen. Met sociale gevolgen wordt bijvoorbeeld de tewerkstelling bedoeld, of de ongunstige beïnvloeding van de woonomgeving of hinder voor de omwonenden.

Het is een ruim begrip, maar het is de bedoeling dat de vergunningverlenende overheid dit, na alle consequenties goed te hebben onderzocht, voldoende motiveert in de vergunning zelf.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik zal proberen nog wat dieper in de materie te duiken met een concreet voorbeeld.

De voorzitter: Mijnheer Ronse, ik ga ervan uit dat de minister geen specifieke uitspraken over een specifieke case zal doen. Ik wil er gewoon op wijzen dat we hierop moeten letten.

Axel Ronse (N-VA): Minister, ik geef een fictief voorbeeld. Een vergunningverlenende overheid wordt geconfronteerd met de aanvraag voor een inrichting die volledig op religieus geïnspireerde activiteiten is gefocust. Blijkbaar wordt die inrichting gefinancierd door bepaalde regimes die door de Veiligheid van de Staat

of de veiligheidsdiensten als zeer onveilig worden bevonden. Kan dit op basis van deze artikelen een grond vormen om een omgevingsvergunning te weigeren? Ik vind dat u met betrekking tot de veiligheid niet zo duidelijk bent geweest. Kan dit of is dit met betrekking tot veiligheid te breed?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik ga niet in op die zeer concrete case. Het is belangrijk dat er altijd een link moet zijn met het ruimtelijk element, het bouwen en het verlenen van een vergunning. De beoordeling moet op basis daarvan gebeuren.

Axel Ronse (N-VA): Minister, indien ik uw antwoord goed heb begrepen, heeft een vergunningverlenende overheid zonder een link met het bouwtechnisch aspect op basis van het bestaande vergunningsinstrumentarium of van de codex geen mogelijkheden om te argumenteren dat een bepaalde religieuze inrichting die volgens de Veiligheid van de Staat de maatschappelijke veiligheid in het gedrang kan brengen, moet worden geweigerd. Volgens mij moeten we dan toch op zijn minst eens nadenken over een manier waarop we in onze regelgeving kunnen voorzien dat dit wel kan en dat de maatschappelijke veiligheid ook in dergelijke gevallen kan worden gewaarborgd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Lydia Peeters aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de schade veroorzaakt door everzwijnen – 332 (2017-2018)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Voorzitter, de everzwijnen zijn de laatste tijd weer veel in het nieuws. Ik herinner me dat ik in 2010 een symposium heb bijgewoond. Toen werd de vraag gesteld of het nog mogelijk was de everzwijnen uit te roeien of dat de boodschap was dat we ermee moesten leren samenleven. De conclusie was toen dat het eigenlijk al veel te laat was en dat we de evers nooit meer zouden kunnen uitroeien.

Destijds is verwezen naar goede voorbeelden in onze buurlanden, onder andere Nederland. Daar is in heel wat gebieden een nultolerantie voor everzwijnen ingevoerd. Zo ver is het bij ons nooit gekomen.

Ik kan nu enkel concluderen dat de everzwijnenpopulatie onrustwekkende proporties aanneemt. Dat is zeker het geval in Limburg, maar volgens mij laten de everzwijnen zich op dit ogenblik in heel Vlaanderen zien. De dieren richten heel wat schade aan, niet enkel aan landbouwgewassen, maar ook aan tuinen, sportvelden en privéterreinen. Dit is een bedreiging voor de gezondheid van de nutsdieren. Ze kunnen immers nog steeds varkenspest of brucellose bij runderen verspreiden.

De komende jaren is alleszins geen beterschap in zicht. We weten dat de dieren zich moeilijk laten afschieten. We horen steeds meer klachten van landbouwers die veel schade aan hun teelten en gewassen merken. Dit geldt zeker voor de maïsvelden, die de evers op zoek naar voeding graag opzoeken.

Wat dat betreft, is er sowieso een discussie tussen de Boerenbond en Natuurpunt, die allebei al een standpunt hebben ingenomen. De Boerenbond vraagt om uitzonderlijke maatregelen voor uitzonderlijk omstandigheden. Zij pleiten voor de aanstelling van een coördinator, die vanuit de schademeldingen de betrokken

partijen snel rond de tafel moet krijgen en concrete acties moet ondernemen. Natuurpunt ziet daarentegen meer heil in schadepreventie. Zij vragen onder meer afrastering van de landbouwarealen en willen slechts in tweede orde overgaan tot jacht. Feit is alleszins dat als we het standpunt van Natuurpunt zouden volgen, de landbouwers sowieso weer extra op kosten worden gejaagd, want telkens bijkomend afrasteren, betekent natuurlijk extra kosten.

Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt bovendien dat een afrastering everzwijnen niet tegenhoudt. Doctoraatsstudente Anneleen Rutten heeft gedurende drie jaar wetenschappelijk onderzoek gedaan, onder andere met drones, om te kijken hoe de everzwijnen zich verplaatsen en hoe hun gedrag in beeld kan worden gebracht. Daaruit mogen we concluderen dat de evers zich niet laten afschrikken door de afrasteringen, omdat de moederever de jonge evertjes laat passeren en de elektrische schokken zelf wel wil opvangen. Zodoende kunnen ze een ruimer gebied innemen. Daarnaast weten we ook dat de evers zich over zeer grote afstanden kunnen verplaatsen op één nacht. We weten ook dat het slimme dieren zijn en dat zij zeer snel weten waar er al dan niet bejaagd kan worden.

Naast het aspect van de landbouwers is er natuurlijk ook het aspect van de burgers die heel wat schade ondervinden. Ik verwijs daarvoor onder andere naar de berichten in de pers, waarin we bijvoorbeeld de burgemeester van Heusden-Zolder hoorden vragen om snel bejaging toe te laten in natuurgebieden, en zeker in de gebieden die op dit ogenblik beheerd worden door de natuurverenigingen. Er wordt daar verwezen naar Limburgs Landschap, dat op dit ogenblik geen bejaging zou toelaten in de natuurgebieden in Heusden-Zolder, met alle schade en gevolgen van dien. Ik verwijs ook naar het bericht uit Hechtel-Eksel, waar men op 1 nacht 56 evers kon schieten. Het is goed dat de jacht daar al zeer intensief mee bezig is, maar tegelijk was er dan het probleem van het overaanbod op de voedselmarkt, omdat het niet zo evident was om dat allemaal te verwerken.

Kortom, er zijn heel wat problemen met de evers, iets waarvoor al in 2010 gewaarschuwd werd. We zijn nu een heel aantal jaren verder. Er zijn wel een aantal maatregelen genomen, maar toch lijkt het mij aangewezen, als ik alle persberichten zie, dat er nog bijkomende maatregelen worden genomen.

Minister, hoe schat u de huidige maatregelen tegen schade door everzwijnen in, evenals de impact daarop van de toekomstige verwachte ontwikkeling van de everzwijnenpopulatie? Is er al een zicht op de verdere verspreiding van de everpopulatie vanuit Limburg richting Hageland in Vlaams-Brabant en de Antwerpse Kempen? Overweegt u om de jacht op everzwijnen te intensifiëren?

Hoe worden houders van nutsdieren geïnformeerd over de risico's van de nabijheid van everzwijnen op de diergezondheid? Zult u, zoals de Boerenbond vraagt, een coördinator aanstellen, die in overleg gaat met de getroffen landbouwers en concrete acties kan voorstellen? Welke incentives en investeringssteun plant u voor de landbouwers om preventief maatregelen te nemen tegen wildschade? Hoe zult u de beheerders van natuurgebieden, specifiek de natuurverenigingen, responsabiliseren om toch de nodige maatregelen te nemen om de everzwijnenpopulatie in te tomen, en zodoende zeker ook jacht mogelijk te maken op hun terreinen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega Peeters, we hebben hierover al vaak van gedachten gewisseld. U weet dat er heel wat initiatieven zijn genomen en dat we zowat alle mogelijkheden die er zijn om bejaging van everzwijnen efficiënt te maken, hebben uitgevoerd. Dat betekent zelfs dat er bij ons meer mogelijk is om everzwijnen te bejagen dan bijvoorbeeld in Wallonië. Dat toont toch wel aan dat we serieuze initiatieven hebben genomen.

Op het terrein zijn er nog twee sporen die we moeten bewandelen om betere resultaten te hebben. Enerzijds is er de bejaagbaarheid van de terreinen. Dan hebben we het bijvoorbeeld over het verbod van sommige eigenaars om daar bejaging toe te laten. Anderzijds is er de onderlinge samenwerking tussen de lokale terreinbeheerders. We hebben fantastische resultaten op het terrein in faunabeheerzones waar goed wordt samengewerkt. Een voorbeeld daarvan is het Vloethemveld rond Brugge, waar we heel mooie resultaten hebben. Dat komt doordat alle partners op het terrein samenwerken en doordat iedereen ook toelaat om op hun terrein te jagen.

Via het wettelijk verankerde overleg in de faunabeheerzones en in wildbeheereenheden trachten we alle betrokkenen ertoe te bewegen om resultaatgericht te werken. Ik heb zonet verwezen naar het Vloethemveld, maar ook de everzwijnenjacht in Hechtel-Eksel van vorige week is een voorbeeld van hoe een actie gecoördineerd wordt ondernomen. Het feit dat er in heel Vlaanderen al meer dan duizend everzwijnen zijn geschoten in 2017, toont ook aan dat er een aanpak is op het terrein.

Het jachtrecht is grondwettelijk verankerd in het eigendomsrecht, zodat alleen de individuele grondeigenaar zeggenschap heeft over het wildbeheer op zijn terrein. Het verschil in visie en aanpak tussen grondeigenaars is groot. Enkel door overleg kunnen we die visies bijsturen en tot compromissen komen. We stellen vast dat door het overleg van het afgelopen jaar meer lokale terreinbeheerders met elkaar in contact zijn gekomen, met elkaar zijn gaan spreken en samen naar oplossingen zijn gaan zoeken. Op die manier kan er op sommige terreinen wel voor gezorgd worden dat de populatie tot normale proporties wordt teruggebracht.

Uit de afschotcijfers, de ad-hocmeldingen van waarnemingen en de vaststelling van schade, kunnen we vaststellen dat de populatie lokaal groeit en zich geleidelijk vanuit Limburg verspreidt. De afschotcijfers uit de tabel, die ik zal overhandigen aan de secretaris, geven een idee van de aard en de omvang van die spreiding. Voor 2017 is er de kanttekening dat de cijfers uiteraard nog niet volledig zijn. De categorie 'onbekend' gaat over dieren die geschoten zijn, maar waarvan op basis van de beschikbare gegevens geen duidelijkheid is waar ze precies geschoten werden en aan welke provincie ze moeten worden toegewezen.

Alle wettelijke mogelijkheden zijn voorhanden, collega's. Ik kan alleen de terreinbeheerders en de jachtrechthouders aanmoedigen om de inspanningen voort te zetten. Alle terreinbeheerders en jachtrechthouders zullen voldoende met elkaar moeten afstemmen, en elk met eigen capaciteit toelaten dat er inderdaad werk wordt gemaakt van een aanpak van de everzwijnen. Er zijn ook opportuniteiten, zoals de inzet van de jonge generatie jagers, die mogelijk niet over een eigen jachtterrein beschikken. Dat zijn zaken die zeker ook opportuniteiten geven.

Het agentschap zorgt voor een permanente monitoring van de ziekte-toestand van de dieren. Dat gebeurt ook samen met het Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen (FAVV), dat daarover ook alle informatie verzamelt en moet informeren.

In het overleg in de faunabeheerzones hebben wij met alle betrokken belanghebbenden aan tafel gezeten en kennis uitgewisseld. We zullen dat ook blijven doen. Ik hoor inderdaad dat er hier en daar weigeringen zijn om op de terreinen te laten jagen. Er zijn nochtans ook contacten geweest met terreinbeherende verenigingen, die het daarmee eens waren, maar blijkbaar heeft men lokaal toch nog fricties en laat men dat niet toe. We moeten daar verder in gesprek gaan, aangezien het grondwettelijk ook wel voorbehouden is aan de eigenaar om die toelating te geven.

De lokale wildbeheereenheden hebben de mogelijkheid om een project voor de preventieve maatregelen inzake schadepreventie te laten subsidiëren ter waarde van 1500 euro per wildbeheereenheid.

Wij zijn volop in overleg wat betreft de faunabeheerzones. Elke partner heeft natuurlijk zijn gevoeligheden, maar we moeten toch proberen om daar goede afspraken te maken en vooral goede naburen te zijn. Ik ben zeker bereid om verder die gesprekken te voeren om een aantal lokale knelpunten op te lossen.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Bedankt voor uw antwoord, minister. Die afschotcijfers zullen zeker ook interessant zijn. U zegt dat we moeten overgaan tot een resultaatgerichte werking. Er zijn op dit ogenblik inderdaad nog altijd heel wat lokale problemen, waarbij een aantal natuurverenigingen of beheerders van gebieden niet toelaten dat er daar bejaagd wordt. Natuurlijk moeten de eigendomsrechten gerespecteerd worden, maar als men ziet wat een impact dat geeft qua schade aan landbouwgewassen, tuinen en sportvelden enerzijds en qua verkeersongevallen die daarmee gepaard gaan anderzijds, denk ik dat het in ieders belang is dat er volop op wordt ingezet en dat nog meer wordt benadrukt dat die bejaagbaarheid maximaal mogelijk moet zijn, zowel voor de gezondheid als voor het inperken van de schade.

De lokale verenigingen verwijzen naar het feit dat ze toelating moeten krijgen van het Agentschap voor Natuur en Bos vooraleer ze bejaging toelaten. Dat is natuurlijk altijd iets waar zij zich achter verschuilen, maar ook daar is het van groot belang dat dat overleg, dat bij de faunabeheerzones al goed loopt, nog veel meer wordt opgedreven, zodat iedereen zich ertoe aanzet om zeker inzake die everzwijnen die bejaging maximaal mogelijk te maken.

U haalt zelf aan dat er in Limburg al een duizendtal everzwijnen geschoten zijn dit jaar. Aan de ene kant is dat een goede zaak. In het verleden werd daar al eens honend over gedaan dat de jagers geen evers konden afschieten. Het feit dat er vandaag duizend worden afgeschoten, kan een teken aan de wand zijn dat er een enorme populatie is en dat daardoor ook het afschieten iets vereenvoudigd wordt. Maar opnieuw: het zijn slimme dieren en ze veroorzaken heel wat schade. Ik juich het dus enorm toe dat u nog meer zult inzetten op het overleg, zeker met diegenen die zich op dit ogenblik verschuilen achter het zogezegd niet mogen toelaten van de bejaging van de grotere aaneengeschakelde natuurgebieden, zodat ook daar de bejaging mogelijk wordt.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Collega Peeters wil niet alleen de woonuitbreidingsgebieden versneld aansnijden, maar ook de everzwijnen, heb ik de indruk. Ik heb een aantal interessante dingen gehoord: we moeten terreinen omheinen, en het probleem komt eigenlijk vanuit Limburg. Ik vraag me af of we dan niet beter meteen Limburg zouden omheinen. Misschien kan dat ook andere voordelen hebben. *(Opmerkingen)*

Collega Peeters, ik weet dat u een fervent aanhanger bent van het absolute eigendomsrecht. En hier heb je natuurlijk wel een probleem. Als je als eigenaar van een terrein zegt dat je liever hebt dat er niet gejaagd wordt, denk ik dat je daar niet zo gemakkelijk omheen kunt. Laat ons duidelijk zijn: ook wij weten natuurlijk dat je hier met een probleem van overlast zit en dat je daar zeker iets op moet vinden.

Minister, ik wil nog toelichting vragen bij een paar onderdelen. Sommigen zeggen dat aan de oorzaak van die everzwijnenplaag het uitzetten van everzwijnen ligt. Ook in West-Vlaanderen hebben we ooit dat probleem gehad. Anderen zeggen dan weer dat uit DNA-onderzoek blijkt dat dat niet zo is en dat het wel degelijk wilde everzwijnen zijn die daar zo kwistig voortplanten. Ik geloof dat het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) daar ook wat onderzoek rond gedaan heeft, minister. Kunt u daar iets meer over zeggen?

We zitten met dat spanningsveld: de jagerij aan de ene kant en de milieuorganisaties en terreinbeheerders aan de andere kant, en ook nog de landbouw, met heel verschillende invalshoeken en een heel verschillende kijk op dat probleem. Op welke manier kunt u in de toekomst nog beter omgaan met die verschillende inzichten dan vandaag het geval is?

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Collega's, ik ben alleszins blij dat hier over de banken heen erkend wordt dat er een probleem is. Op 21 april 2010, zeven en een half jaar geleden, heb ik mijn eerste vraag gesteld over de overlast door everzwijnen. Daar werd toen nogal lacherig over gedaan. Sommigen noemden mij achteraf zelfs Obelix. Maar ondertussen, elf vragen en zeven jaar verder, beseft iedereen toch ten volle dat hier een zeer ernstig probleem aan de gang is.

Er worden inderdaad veel everzwijnen geschoten, minister, maar ik wil toch collega Peeters bijtreden, die stelt dat dat er ook op wijst dat er wel degelijk zeer veel everzwijnen aanwezig zijn. Een jager die heeft deelgenomen aan de jacht waar u naar verwijst, met 56 geschoten stuks, vertelde mij dat hij 400 stuks gezien had. Stel dat de helft daarvan jagerslatijn is, dan zijn er nog altijd 200 everzwijnen gespot op die plek, wat toch gigantisch veel is. En het zijn uiteindelijk geen kleine dieren.

U haalt terecht aan dat er op wetgevend vlak zeer veel gedaan is in de afgelopen jaren. De mogelijkheden om de everzwijnen te bejagen, zijn sterk uitgebreid. Daar ligt het probleem niet echt meer. Een aantal jaren geleden kon men nog zeggen dat men onvoldoende mogelijkheden had, maar met het aankorrelen, de bestrijding die bijna het jaar rond kan, en zo kunnen we nog wel even doorgaan, zijn er gigantisch veel mogelijkheden bij gecreëerd om het everzwijn te bestrijden.

Er zijn een aantal zaken die misgelopen zijn of die nog steeds mislopen. Ik ben blij dat ik u veelvuldig naar de faunabeheerzones hoor verwijzen. Ik heb destijds gezegd dat het mij gigantisch frustreerde dat wij hier een faunabeheerzone in het leven roepen en dat daar in de beginperiode bijna geen gebruik van werd gemaakt. Ik kan uit uw antwoord afleiden dat dat inmiddels, door uw tussenkomst, gecorrigeerd is. Dat is inderdaad hét instrument om te overleggen, tussen alle stakeholders op het terrein.

Als het over overleg gaat, wil ik u ook vragen om uw collega Ben Weyts eens aan te spreken. Ik heb al twee keer vragen aan hem gesteld, tot op heden zonder enig resultaat. Als wij aan landbouwers of natuurverenigingen vragen om hun gebieden dan maar te gaan afbakenen om ze tegen de everzwijnen te beschermen, vind ik dat wij ook in staat moeten zijn om in die gebieden in Limburg en de Antwerpse Kempen waar gewestwegen kilometerslang door die bossen heen slingeren en waar men op geen enkel moment zo'n dier kan zien aankomen, de moeite en de investering te doen om die wegen af te bakenen, en zo te verhinderen dat die evers de openbare weg opgaan.

Ik heb dat destijds gestaafd met alle ongevallencijfers die ik had uit de politiezones in Limburg. Het waren er op dat moment meer dan tachtig per jaar. Achteraf heeft een politie-inspecteur mij daarover gecontacteerd om mij twee zaken mee te delen. Ten eerste: dat waren alleen de ongevallen waar melding van gebeurd is. Er zijn er waarschijnlijk ook nog een heel aantal die niet gemeld zijn. En ten tweede: het gaat allemaal over stoffelijke schade, maar houd er rekening mee dat de kans zeer relevant is dat er ook al dodelijke ongevallen gebeurd zijn door een everzwijn. Als iemand bij schemering moet uitwijken voor een overstekend everzwijn en daardoor met zijn voertuig tegen een boom belandt, gaat dat everzwijn echt niet blijven staan wachten om mee te geven dat dat ongeval als gevolg van een uitwijkmanoeuvre is gebeurd. Ik houd mijn hart daarvoor vast, minister. Vandaag wordt het probleem al wat ernstiger genomen, maar de dag dat er een dodelijk

ongeval veroorzaakt wordt door een everzwijn, zal het probleem echt op de agenda geplaatst worden. Ik vind dat we niet zo lang moeten wachten.

Tot slot is het misschien ook nodig dat we eens naar Defensie kijken. Er kan namelijk alleen bestreden worden als er schade ondervonden wordt. Een militair domein dient om oefeningen op uit te voeren, dus eigenlijk kan een everzwijn daar geen schade aanrichten die wezenlijk is voor de militairen. En dus kunnen de militairen die ook niet bestrijden. Ik heb zelf al een aantal overleggen meegemaakt daaromtrent. Men begint nu bij Defensie te spreken over het opmaken van jachtplannen. Tegen de tijd dat die jachtplannen opgemaakt zijn, zijn we weer anderhalf jaar verder. Dat zijn twee of drie worpen per zeug verder. Dat probleem deint dus gigantisch uit.

Misschien is het nuttig om eens samen met Defensie te bekijken wat daar kan gebeuren. In Limburg liggen toch een aantal vrij grote militaire domeinen, die een perfecte uitvalsbasis zijn voor de everzwijnen, die daar veilig kunnen verblijven.

Tinne Rombouts (CD&V): Minister, in het kader van de erkenning van de problematiek sluit ik mij aan bij deze vraag. U en de collega's hebben terecht aangehaald dat er op wetgevend vlak al heel wat initiatieven werden genomen. Ik stel vast dat er wat betreft de faunabeheerzones een goede overlegstructuur is. Daar worden goede afspraken gemaakt en worden grote gebieden ingedeeld in kleinere, om na te gaan waar er al everzwijnen aanwezig zijn en of we ze daar moeten tolereren. Waar is er een nultolerantie en waar zouden everzwijnen kunnen worden gespot en hoe kan er dan worden opgetreden? Er zijn afspraken gemaakt met de organisaties en met alle partners. Maar ik stel spijtig genoeg vast dat op lokaal niveau de invulling van de gemaakte en door alle partners in de faunabeheerzone onderschreven afspraken niet concreet wordt gemaakt. Soms worden toestemmingen om in gebieden te jagen niet gegeven.

Minister, u zegt dat het grondwettelijk nog altijd de eigenaar is die bepaalt of er op een terrein mag worden gejaagd. Maar omgekeerd zie ik welk risico en welk gevaar die ongeloflijke voortplanting met zich meebrengt. Het gaat niet alleen om mogelijke schade maar ook, zoals de heer Ceyssens aanhaalt, om mogelijke ongevallen. De overheid doet er, in overleg met de partners, alles aan om die dieren te bestrijden. Maar sommige partners gaan daarin, ondanks de gemaakte afspraken, niet mee. In welke mate dragen zij een verantwoordelijkheid? Kunnen zij daarop aangesproken worden? Want zij verhinderen eigenlijk om op een goede manier de noodzakelijke bestrijding te doen waarover alle partners het eens zijn. Bestaat daar nog een mogelijkheid om duidelijk te maken dat iedereen aan hetzelfde zeel moet trekken, om op een goede manier deze dieren, die schade kunnen veroorzaken, te beheren?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Iedereen erkent het probleem. Mijnheer Vandaele, nog niet zolang geleden werd een vraag gesteld over het uitzetten en monitoren van de everzwijnen door het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO). Toen werd een uitvoerig antwoord gegeven. Ik meen mij te herinneren dat het aantal uitgezette dieren nog meeviel. Men kijkt het DNA en zo. Men heeft wel wat indicaties, maar dat is beperkt. We moeten blijven inzetten op de samenwerking en op het feit dat iedereen meewerkt. We zien daar goede resultaten. Het probleem is dat een aantal terreinbeherende verenigingen niet toelaten dat op hun terrein wordt bestreden.

Mijnheer Ceyssens, wij zullen dat voor de militaire domeinen zeker verder bekijken. Ik heb twee voorbeelden: Beverlo en het Schietveld zijn heel grote militaire domeinen. Zij laten toe dat er op hun terreinen wordt bejaagd.

We zijn het erover eens dat we met het oog op bestrijding niet kunnen raken aan het eigendomsrecht. Maar er is misschien wel een hefboom – en ik nodig jullie uit om daar eens bij stil te staan: in het Natuurdecreet staat heel uitdrukkelijk dat als de schade is ontstaan door wild dat uit een erkend natuurgebied komt, die door de overheid wordt vergoed. Collega's, dit zorgt ervoor dat een aantal terreinbeherende verenigingen geen schade ondervinden van het feit dat ze geen jacht toelaten op hun terrein, terwijl zij die schade bij particulieren wel zelf moeten vergoeden. Misschien is dat een hefboom om ervoor te zorgen dat er toch toelating wordt gegeven om op die terreinen te bejagen als het nodig is om overlast te bestrijden. Misschien werkt die piste als rem, en moeten we dat eens bekijken. Ik nodig jullie uit om daar eens bij stil te staan, om op die manier voldoende verantwoordelijkheid op te nemen ten aanzien van de mogelijke risico's van een aantal diersoorten, waaronder de everzwijnen. Dit is een uitnodiging om daar eens vrank en vrij over na te denken.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Iedereen erkent dat dit een groot probleem is, en het wordt alsmaar groter. Enerzijds is er overleg. Dat moet worden aangemoedigd. Het ANB is bij uitstek de instantie om de natuurverenigingen en terreinbeheerders zo veel mogelijk aan te moedigen om de bejaging toe te laten op zijn terreinen. We moeten in eerste instantie zo veel mogelijk daarop inzetten. Anderzijds moeten we zeker ook uw suggestie, minister, om nog meer in te zetten op responsabilisering van de natuurverenigingen, in overweging nemen.

Ik maak nog een kleine kanttekening bij de ecorasters waaraan de heer Ceyssens refereert. Ik heb in deze commissie al gezegd dat er indertijd vaak discussie was over wie er nu gaat zorgen voor de afrastering van belangrijke gewestwegen die grenzen aan grote natuurgebieden. In mijn regio was er een consensus gevonden. De kostprijs werd verdeeld over het ANB, 50 procent, en het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV), ook 50 procent. Wie uiteindelijk de factuur betaalt, is niet het belangrijkste. Het belangrijkste is dat er zo veel mogelijk van die ecorasters of afrasteringen langs gewestwegen komen. Zo kunnen we voorkomen dat er, zoals de heer Ceyssens al zei, straks dodelijke ongevallen zullen gebeuren door toedoen van de overdreven everzwijnenpopulatie. Er is al veel schade, meestal materiële schade. Dit is een oproep om maximaal in te zetten op de bejaging van de evers.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de vraag naar bijkomende bedrijventerreinen – 335 (2017-2018)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): In mei 2016 had ik het in deze commissie over de nood aan bouwrijpe bedrijfsruimte in de provincie West-Vlaanderen. Ik heb toen ook aangegeven dat het Reservefonds een optie zou kunnen zijn. Minister, u zei toen dat dat een te overwegen denkspoor kon zijn. Ik stel vast dat de provincie mijn pleidooi van mei 2016 heeft overgenomen.

Als je de behoeftestudie bekijkt, en het verschil ziet tussen wat planologisch voorzien is, zonder daarom bouwrijp te zijn, en wat de behoefteprojectie is, dan kun je vaststellen dat men bijvoorbeeld in de regio Brugge met een tekort zit. Er zijn ook andere oorzaken voor die tekorten: oude voorschriften, leegstand die niet snel genoeg wordt aangepakt, enzovoort.

Dit is een probleem omdat we door dit tekort tewerkstelling dreigen te verliezen. Daarom breng ik het in deze commissie onder de aandacht.

Minister, hebt u kennisgenomen van de vraag om vanuit West-Vlaanderen een beroep te doen op het reservepakket aan bedrijventerreinen vanuit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV)? Op welke manier kunt u hieraan tegemoetkomen?

Werden in andere regio's of provincies gelijkaardige vragen of signalen opgevangen?

De bedrijventerreinen moeten beantwoorden aan gedetailleerde voorschriften en typologieën. Daardoor – en dus door stupiditeit – geraken bepaalde terreinen niet ingevuld. Het aanbod op de markt stemt niet overeen met de vraag, die vooral gaat over echte kmo-activiteiten. Op welke manier kunnen we dit op korte termijn aanpakken?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Ronse, de behoeftestudie 'Bedrijvigheid' werd ruim een week geleden door de deputatie van West-Vlaanderen goedgekeurd. Naar aanleiding van die goedkeuring organiseer ik nu op korte termijn een overleg met de deputatie over de resultaten en de concrete verdere aanpak. De deputatie stelt dat er netto 430 hectare bedrijvigheid bij moet komen. Er zijn ook engagementen voor zuiniger ruimtegebruik.

Het rapport en de engagementen zijn besproken met intercommunales, met voorzitters van de regionale sociaal-economische overlegcomités (RESOC's) en met de sociale partners.

Er zijn mij geen dergelijke vragen bekend vanuit de andere provincies.

Ik zie een aanpak op drie sporen. Het eerste spoor is de aanpassing van de typevoorschriften. Ik heb dit hier al een paar keer geschetst: het verminderen van het aantal categorieën tot de helft en het wegwerken van het onderscheid tussen regionale en lokale bedrijventerreinen. Daarmee werken we twee belangrijke hindernissen weg. Ik hoop het ontwerp op korte termijn aan de Vlaamse Regering te kunnen voorleggen. Het wordt nu politiek overlegd. Het tweede spoor is het overleg met de provincies. Dat kan leiden tot regionale accenten en verschuivingen. Daarmee kunnen tekorten en niet ingevuld aanbod worden weggewerkt. Het is te vroeg om daarop vooruit te lopen. Ik zie binnenkort de provincies, om te bekijken wat daar verder mogelijk is. Het derde spoor is er een voor de lokale besturen. Zij kunnen de bijzondere plannen van aanleg en de ruimtelijke uitvoeringsplannen in overeenstemming brengen met de huidige noden. Zij kunnen daar dus veel doen.

Ik wil ook nog aanstippen dat een deel van het aanbod in West-Vlaanderen voorbehouden wordt voor watergebonden activiteiten en voor zeehavenactiviteiten. Dat is uiteraard iets helemaal anders dan al te specifieke voorschriften. Hier gaat het om een specifiek aanbod. Die terreinen willen we niet invullen met bedrijven zonder watergebonden karakter. Dat lijkt mij logisch. Dit kan wel een vertekend beeld geven van de invullingsgraad van het bestemde aanbod. Daarom is het goed dat we dit heel concreet samen met de deputatie bekijken. Dat is, mijnheer Ronse, de stand van zaken.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, ik wil hier een vierde spoor aan toevoegen. Dat vierde spoor is bottom-up ontstaan. Ik heb er al een paar keer naar verwezen. Het gaat om de regionale benadering. RESOC Westhoek heeft, onder impuls van Voka, een fantastisch voorstel uitgewerkt waarin ze alle landelijke gemeenten mee hebben. Ze stellen voor om langs de assen Kortrijk-Ieper en Oostende-Veurne, echte mobiliteitsknooppunten, een sliert bedrijventerreinen te ontwikkelen.

Zo is er het minste impact op de open ruimte en is er ook qua mobiliteit een verstandige oefening gemaakt. Het gaat om landelijke gemeenten. In die zin moet de tegenstelling tussen stedelijk en landelijk of buitenstedelijk gebied worden herzien. Dat staat voorlopig niet in het BRV-witboek (Beleidsplan Ruimte Vlaanderen). Minister, zou u dit vierde spoor ook in overweging durven te nemen voor West-Vlaanderen? Zijn er daar mogelijkheden? Zo zouden er langs die assen in buitenstedelijk gebied een aantal milieubelastende activiteiten mogelijk zijn.

Met betrekking tot de beleidskaders voor het BRV geeft het witboek aan dat er beleidskaders of een strategische visie op komst zijn. Ik heb daar vandaag nog geen informatie over. Kunt u daarover een stand van zaken geven? Komt er ook een beleidskader voor Ruimte en Economie? Dit zou dan eventueel richtlijnen kunnen bevatten over hoe lokale besturen, gemeenten en provincies, moeten omgaan met behoeften en tekorten.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Ronse, uw vierde spoor zit vervat in mijn tweede spoor over de regionale verschuivingen en accenten. Volgens mij is dat hetzelfde. Het staat inderdaad in het BRV-witboek. We zetten daar in op de logistieke netwerken en de knooppunten. Wij laten vooral daar die ontwikkeling toe. Er zijn daar wel wat mogelijkheden, zeker ook omdat toekomstige ontwikkelingen daarin opgenomen zijn. Dat is belangrijk, vooral voor Limburg als voor West-Vlaanderen. Ik stip dat hier nog eens aan.

Ook de BRV-beleidskaders zitten daarin. Met de logistieke netwerken is het de bedoeling dat dat ook aan bod komt. De stand van zaken daar is dat het zo goed als klaar is. Ik heb al een paar keer gezegd dat we eerst moeten proberen om het kader duidelijk te schetsen, in die zin dat ik vind dat we eerst over de instrumenten en de correcte vergoeding van mensen een consensus moeten vinden, alvorens we doorgaan met de rest. Anders kunnen we problemen krijgen in verband met het draagvlak. Dat zal de manier van werken moeten zijn. Eerst moeten we een consensus bereiken over het Instrumentendecreet. Daarna kunnen we de volgende stappen zetten in de richting van het BRV.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.